

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕ & ΔΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ

Κρέστενα, 05/02/2018

Δ/νση: Μαθητική Εστία Κρεστένων
27055 ΚΡΕΣΤΕΝΑ
Πληροφορίες: Πέτρος Γαβράς
Τηλέφωνο: 26250 22305
Fax: 26250 22393
e-mail: kpe.krestenon@gmail.com

ΠΡΟΣ: ΤΟΠΙΚΟ ΤΥΠΟ

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κρεστένων

Τριήμερο Σεμινάριο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών του Εθνικού Θεματικού Δικτύου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας» που συντονίζει το ΚΠΕ Κρεστένων

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κρεστένων στα πλαίσια των δράσεών του για το έτος 2017-2018, της Πράξης «ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΚΠΕ) – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», που υλοποιείται μέσω του επιχειρησιακού προγράμματος «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014 - 2020» και, πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των δράσεων του Εθνικού Θεματικού Δικτύου Π.Ε. «Τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας» που συντονίζει, υλοποίησε Τριήμερο Σεμινάριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης διάρκειας 24 ωρών.

Το σεμινάριο με θέμα:

«Τοπικότητα και αειφορία: το παράδειγμα των αρωματικών φυτών και βοτάνων»

πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του ΚΠΕ Κρεστένων και σε πεδία της περιοχής **από την Παρασκευή 2 έως και Κυριακή 4 Φεβρουαρίου 2018.**

Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η παιδαγωγική και επιστημονική υποστήριξη των εκπαιδευτικών που υλοποιούν Προγράμματα Π.Ε., με θέματα σχετικά με την αειφορική παραγωγή και κατανάλωση τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών – με έμφαση στα αρωματικά, φαρμακευτικά φυτά και βότανα. Συγκεκριμένα επιδίωκε: α) την ανάδειξη του ρόλου των αρωματικών, φαρμακευτικών φυτών και βοτάνων στην βιοποικιλότητα των τοπικών οικοσυστημάτων, β) την αναζήτηση της αξιοποίησής τους στην παραγωγή, με αειφορικές μεθόδους, προϊόντων αγροδιατροφής, φυτικών προϊόντων υγείας και καλλυντικών, γ) τη διασύνδεση της χρήσης αρωματικών φυτών και βοτάνων με τις τοπικές διατροφικές συνήθειες και την ευεξία, δ) την εξοικείωση με δεξιότητες παραγωγής και κατανάλωσης αρωματικών φυτών και βοτάνων στο επίπεδο της οικιακής οικονομίας και της μικροκοινωνίας ε) την αξιοποίηση βιωματικών μεθόδων υλοποίησης Προγραμμάτων Π.Ε., στ) τη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

διάχυση καλών διδακτικών πρακτικών με την παρουσίαση παραδειγμάτων από εκπροσώπους Φορέων - Μελών του Δικτύου.

Συμμετείχαν 70 εκπαιδευτικοί από όλη τη χώρα που υλοποιούν ή πρόκειται να υλοποιήσουν περιβαλλοντικό πρόγραμμα με ανάλογη θεματολογία, Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων και Μέλη Παιδαγωγικών Ομάδων ΚΠΕ.

Οι εργασίες ξεκίνησαν την Παρασκευή το απόγευμα και κατά την διάρκειά τους παρευρέθηκε και απηύθυνε χαιρετισμό ο **Υφυπουργός Παιδείας και Βουλευτής Ηλείας κος Δημήτρης Μπαξεβανάκης**. Ο κος Υφυπουργός, αφού ευχήθηκε καλή επιτυχία στις εργασίες του τριήμερου, εξήρε τις προσπάθειες και τη δημιουργικότητα εκπαιδευτικών και μαθητών μέσου του θεσμού των Σχολικών Δραστηριοτήτων και αναφέρθηκε, εν συντομία, στους στόχους του Υπουργείου σχετικά με το Νέο Δίκτυο Δομών Υποστήριξης του Εκπαιδευτικού Έργου. Ενημέρωσε δε ότι θα ακολουθήσει νέα δημόσια διαβούλευση όταν ολοκληρωθεί η πρόταση Νόμου του Υπουργείου όπου έχουν ενσωματωθεί, κατά το δυνατόν, παρατηρήσεις της αρχικής διαβούλευσης. Στο διάλειμμα των εργασιών ξεναγήθηκε στις εγκαταστάσεις του ΚΠΕ Κρεστένων από τον Υπεύθυνο Πέτρο Γαβρά και ενημερώθηκε για τα προβλήματα λειτουργίας του, και ιδιαίτερα για την υποστελέχωση της Παιδαγωγικής του Ομάδας. Στη συνέχεια ακολούθησε συνάντηση με παρευρισκόμενους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε εκπαιδευτικές δομές υποστηρικτικές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων, Μέλη Παιδαγωγικών Ομάδων ΚΠΕ) και άκουσε τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις τους για το Νέο Δίκτυο Δομών Υποστήριξης του Εκπαιδευτικού έργου - όσον αφορά τη μετεξέλιξη των ΚΠΕ σε ΚΕΑ και την κατάργηση των Υπεύθυνων Σχολικών Δραστηριοτήτων/Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί τόνισαν ιδιαίτερα τις αρνητικές συνέπειες που θα έχει πιθανή υποβάθμιση και υποστελέχωση των Δομών Υποστήριξης της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και επέμειναν στην ανάγκη ενίσχυσης του Θεσμού και των Δομών του.

Στην έναρξη των εργασιών παρευρέθηκαν ο Δήμαρχος Ανδρίτσαινας – Κρεστένων **κος Διονύσιος Μπαλιούκος** - όπου ευχήθηκε καλή επιτυχία στο σεμινάριο και καλή διαμονή στους εκπαιδευτικούς και αναφέρθηκε στις προσπάθειες τόνωσης του πρωτογενούς τομέα και της επιχειρηματικότητας, γύρω από τα αρωματικά φυτά, στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου - καθώς επίσης και η Επικεφαλής Μείζονος Αντιπολίτευσης του Δήμου Ανδρίτσαινας – Κρεστένων κα **Αθανασία Κουσκουρή**.

Μετά τους χαιρετισμούς, ο Υπεύθυνος του Κέντρου **Πέτρος Γαβράς** παρουσίασε τις δράσεις του ΚΠΕ Κρεστένων για μαθητές και εκπαιδευτικούς και ιδιαίτερα επέμεινε στους στόχους του Εθνικού Θεματικού Δικτύου «Τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας». Αναφέρθηκε στην εξαετή ήδη λειτουργία του και στις προοπτικές μελλοντικής επέκτασής του. Στη συνέχεια η Αναπληρώτρια Υπεύθυνη του ΚΠΕ Κρεστένων, **Αγγελική Τσούρα**, αναφέρθηκε στην διαχρονική διασύνδεση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών και βοτάνων με το βιολογικό και πολιτισμικό κεφάλαιο της Ηλείας (με έμφαση στην Ολυμπία, τον Σκιλλούντα, την Ήλιδα και την Εφύρα της αρχαιότητας έως και τον ηλειακό κάμπο του 19^{ου} αιώνα). Η **Αικατερίνη Σπανοπούλου**, Μέλος της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ Μακρινίτσας, παρουσίασε το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Τα βότανα στη ζωή μας» που συντονίζει το ΚΠΕ Μακρινίτσας και τον ιστοτοπό του για τη διευκόλυνση και ανατροφοδότηση εκπαιδευτικών που υλοποιούν πρόγραμμα με σχετική θεματολογία στο σχολείο τους. Η **Δήμητρα Ευτέρπη Σωτηροπούλου**, Γεωπόνος PhD, Διευθύντρια του ΕΠΑΛ Αναβρύτων αναφέρθηκε διεξοδικά στη χρήση και το ρόλο των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε διάφορες χρονικές περιόδους. Η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, κα **Αγλαΐα Λιόπα – Τσακαλίδη**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΙΔΡΥΜΑ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ

ανέλυσε τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες των βιολογικών αρωματικών φυτών και ελαίων. Στην τελευταία εισήγηση της βραδιάς, ο επιχειρηματίας **Σωτήρης Βασιλειάδης**, αναφέρθηκε στις δυσκολίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η βιολογική καλλιέργεια, επεξεργασία και τυποποίηση αρωματικών φυτών και ελαίων στην Ελλάδα, μέσα από την προσωπική εμπειρία του στην εταιρεία «**Aroma farms**». Η βραδιά ολοκληρώθηκε με παιχνίδια γνωριμίας, επικοινωνίας και συγκρότησης ομάδων, που συντόνισε η **Μαρία Σχοινά**, Μέλος της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ Κρεστένων.

Το Σάββατο το πρωί οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις της επιχείρησης «**Aroma farms**» στις Καρούτες Σμίλα. Εκεί παρατήρησαν και μελέτησαν τις διαδικασίες βιολογικής καλλιέργειας, επεξεργασίας και συσκευασίας προϊόντων από αρωματικά φυτά. Οι υπεύθυνοι της επιχείρησης, **Σωτήρης και Χάρης Βασιλειάδης** και **Θεοδοσία Μητροπούλου**, παρουσίασαν τις καλλιεργητικές μεθόδους, τους χώρους αποξήρανσης, συσκευασίας κλπ και ανέλυσαν τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τους καθώς και τους τρόπους προώθησης τους στο ελληνικό και ξένο καταναλωτικό κοινό. Στη συνέχεια οι εκπαιδευτικοί μετέβησαν στον Πύργο όπου υλοποίησαν Περιβαλλοντικό Μονοπάτι, με στόχο να καταγράψουν την παρουσία αρωματικών φυτών στην παραγωγή και κατανάλωση προϊόντων. Επισκέφθηκαν και μελέτησαν - χωρισμένοι σε ομάδες - ποτοποιίες, αρωματοπωλεία, ανθοπωλεία, επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής, καφεκοπτεία κλπ. Στη συνέχεια παρουσίασαν στην ολομέλεια τα αποτελέσματα της έρευνάς τους καθώς και τα σχέδια τους για μια ανάλογη επιχείρηση με προσανατολισμό στην χρήση των, βιολογικά και τοπικά παραγόμενων, αρωματικών φυτών και ελαίων.

Αφού επέστρεψαν στα Κρέστενα, το Σάββατο το απόγευμα, οι εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν – πάντα χωρισμένοι σε ομάδες – παράλληλα βιωματικά εργαστήρια. Η πρώτη ομάδα παρακολούθησε εργαστήριο «παρασκευής φυτικών αρωμάτων και αλοιφών», με συντονίστρια την **Αδαμαντία Ζάβου**, παρασκευάστρια φυτικών προϊόντων - η δεύτερη «Τοπικά προϊόντα - Παραδοσιακή διατροφή: 12 Εκπαιδευτικά παιχνίδια» με συντονίστρια την **Αικατερίνη Σπανοπούλου**, Μέλος Π.Ο. ΚΠΕ Μακρινίτσας - η τρίτη «Παραγωγή προϊόντων με αρωματικά φυτά στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης» με συντονίστρια την **Ελευθερία Τσολάκη**, Μέλος Π.Ο ΚΠΕ Ποροίων και την **Μαρία Σχοινά**, Μέλος της Π.Ο. του ΚΠΕ Κρεστένων, στην παρασκευή σαπουνιού - και τέλος η τέταρτη ομάδα ασχολήθηκε με «Εκπαιδευτικές δραστηριότητες με θέμα τα αρωματικά φυτά» με συντονιστές τους **Ιωάννα Ραβάνη**, Αναπληρώτρια Υπεύθυνη ΚΠΕ Καλαμάτας και **Γεώργιο Αργυροηλιόπουλο**, Μέλος Π.Ο. ΚΠΕ Καλαμάτας.

Το πρωινό της Κυριακής αφιερώθηκε σε εισηγήσεις εκπαιδευτικών των σχολείων και στελεχών της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με στόχο την ενημέρωση και την ανατροφοδότηση για την υλοποίηση προγραμμάτων με ανάλογη θεματολογία. Συγκεκριμένα έγιναν οι ακόλουθες παρουσιάσεις: «Τα κρητικά αρωματικά φυτά και βότανα των Χανίων: αειφορική αξιοποίηση στο σχολείο και την κοινότητα», από την **Αρετή Μαρματάκη**, Υπ. Σχ. Δραστηριοτήτων ΔΔΕ Χανίων - «Αρωματικά φυτά και βότανα της Δίρφης», από την **Αγγελική Φραντζεσκίδου**, Υπ. Σχ. Δραστηριοτήτων ΔΠΕ Εύβοιας - «Τα τοπικά προϊόντα στα προγράμματα του ΚΠΕ Ανωγείων», από την **Ζαχαρένια Κεφαλογιάννη**, Υπεύθυνη ΚΠΕ Ανωγείων και την **Ελένη Καπετάνιου** Μέλος της Π.Ο. ΚΠΕ Ανωγείων - «Παρουσίαση του περιφερειακού θεματικού δικτύου Π.Ε. του ΚΠΕ Πετρουλίου-Τρικκαίων με θέμα : "Μαθαίνοντας τα μυστικά του σχολικού κήπου, εμπνεόμαστε και δημιουργούμε"» από τον **Ευάγγελο Κουτσώνη**, Μέλος Π.Ο. ΚΠΕ Πετρουλίου-Τρικκαίων - «Τα βότανα σε ένα σχολικό πρόγραμμα Αειφορίας» από την **Άννα Σαμαρά** του 1ου Γ/σίου Ραφήνας ΑΝ. Αττικής - «Αιθέρια έλαια από αρωματικά βότανα» από την **Αικατερίνη Χαντζιέρα** του ΕΠΑΛ Κισιάμου Χανίων - «Τα βότανα της ευτυχίας» από την **Κυράνα Μπρατάνη** του 3^{ου} Γ/σίου Ευόσμου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Δυτ. Θεσ/νικης - «Η μελέτη της σχέσης του φυσικού περιβάλλοντος με τους αρχαιολογικούς χώρους - Η διαδρομή του οίνου στο Ληλάντιο πεδίο» από τον **Σάββα Οβαδία**, του ΓΕΛ Βασιλικού Ευβοίας - «Μας βγήκε το λάδι», από την **Αφροδίτη Τζανέτου** του 4ου Γ/σίου Πύργου Ηλείας.

Το σεμινάριο ολοκληρώθηκε με την αξιολόγηση των εργασιών από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς. Ήταν γενική η θετική αποτίμηση του τριήμερου και η ευχή των εκπαιδευτικών να συνεχιστούν αυτού του είδους οι δράσεις και να ενισχυθούν οι υποστηρικτικές δομές που τις υλοποιούν.

Οι εκπαιδευτικοί της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ Κρεστένων θα ήθελαν να ευχαριστήσουν θερμά όλους τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς για τη θετική στάση τους, για τη συνεχή και δημιουργική συμμετοχή τους σε όλες τις δραστηριότητες του σεμιναρίου και, κυρίως, για το χαμόγελό τους. Θα ήθελαν επίσης να ευχαριστήσουν όλους τους εισηγητές και του συντονιστές των εργαστηρίων. Ιδιαίτερες ευχαριστίες προς τους υπευθύνους της «Agoma farms», αλλά και όλων των επιχειρήσεων του Πύργου που βοήθησαν στην υλοποίηση της μελέτης πεδίου και του περιβαλλοντικού μονοπατιού στον Πύργο.

Τέλος, θερμές ευχαριστίες στον Υφυπουργό Παιδείας, τον Δήμαρχο και την Επικεφαλής της Μείζονος Αντιπολίτευσης του Δήμου Ανδρίτσαινας – Κρεστένων, που με την παρουσία τους στήριξαν το συγκεκριμένο σεμινάριο και ευελπιστούμε στη διαρκή στήριξη των δράσεων του Κέντρου, αλλά και ευρύτερα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Ο Υπεύθυνος του ΚΠΕ Κρεστένων
Πέτρος Γαβράς

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

